

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pyydystämistä ja häirintää

Hakija

Oulun yliopisto / Kari Koivula

Asia

Lupahakemus satelliittilähettimien asentamiseen suokukoille Lumijoella, Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa poiketa luonnonsuojelulain säännöksistä koskien rauhoitetun lintulajin, suokukon (*Calidris pugnax*), aikuisia yksilöitä ja poikasia. Hakemus on jatkohakemus poikkeusluvalla VARELY/379/2019.

Hakemuksen sisältö

Hakija hakee lupaa merkitä kolmen vuoden (2024–2026) aikana yhteensä enintään 200 aikuista suokukkoa ja kahden vuoden aikana (2024–2025) 100 suokukon poikasta tarkoitukseen sopivalla satelliittilähettimellä. Linnut pyydystettäisiin Lumijoen kunnan Pitkännökan alueelta (Liminganlahti Natura 2000 -alue F1110220). Hakemus koskee seuraavia henkilöitä: Kari Koivula (vastuullinen tutkija), Clemens Küpper, Jelena Belojevic ja Veli-Matti Pakanen ja vuosittain lupaviranomaiselle ilmoitettavat tutkimusavustajat.

Perustelut

Kyseessä on kahlaajalintuja koskeva tutkimustyö, johon osallistuvat Oulun yliopiston ja Max Planck -instituutin (Saksa) tutkijat. Tutkimuksen toteuttaminen edellyttää koiraslintujen, pesivien naaraiden ja kuoriutuneiden maastopoikasten liikkuvuuden ja säilyvyyden mittaamista. Tätä tarkoitusta varten kesällä 2018 kokeiltiin poikkeuslupan (VARELY/1231/2018) turvin emolintujen merkitsemistä satelliittilähettimin. Laitteet toimivat moitteettomasti ja lintujen osalta ei havaittu negatiivisia seurauksia. Kokeilu kuitenkin keskeytettiin, koska haettuja hyötyjä (maastopoikasten paikantaminen) ei saatu tarpeeksi kattavasti. Kesästä 2019 lähtien poikasia merkittiin uuden poikkeuslupan nojalla (VARELY/379/2019) paremmin tuloksin. Ympäristön laadun ja siitä seuraavan poikueiden heikohkon havaittavuuden vuoksi normaalit merkintä-takaisinpyyntimenetelmät eivät toimi. Lisäksi nuorten lintujen todennäköisyys palata syntymäniitylleen on havaintojen perusteella alhainen, joten nuoruussäilyvyyttäkään ei voi hyödyntää poikassäilyvyyden arvioinnissa. Myös aikuisten lintujen visuaalinen havainnointi on ympäristön vuoksi hankalaa. Tämän vuoksi hakija on päätenyt poikasten sekä aikuisten satelliittimerkintään.

Säilyvyytutkimus tuo uutta tietoa suokukon elinkierrosta. Tätä tietoa hyödynnetään ensisijaisesti verratessa koiraiden ja naaraiden lisääntymismuotojen pariutumismenestymistä ja säilyvyyttä. Toissijaisesti tietoa käytetään pesimäympäristön hoitomenetelmien arviointityössä, jota tehdään tutkimusalueella erityisesti etelänsuosirriin liittyen. Tutkimuksella päästään kiinni myös poikasajan kuolevuuden syihin, erityisesti petojen aiheuttamaan kuolevuuteen ja elinympäristön hoidon haittoihin. Karjan aiheuttamat tallaustappiot ovat munapesien osalta merkittävä haitta hoitolaidunnetuilla rantaniityillä. Sama saattaa päteä poikasiin. Seuraamalla aikuisten

liikkumista soidinverkostossa voidaan arvioida suokukolle tarpeellisen yhtenäisen ympäristön piirteitä. Saadulla tiedolla on siten käyttöä lajin ja osaksi muidenkin samaa ympäristöä käyttävien lajien suojelutyössä. Erityisesti poikastappioiden merkitys laidunympäristössä on tuntematon. Aiempia tavoitteita, menetelmiä ja alustavia tuloksia on esitetty mm. ympäristöministeriön Putte2-tutkimusohjelman loppuseminaarissa.

Tutkimusryhmällä on poikkeamisluvat muihin toimiin (liikkuminen, pyydystys, rengastus, näytteenotto) (VARELY1693/2023, POPELY/688/2023). Viestintävirastosta (nyk. Traficom) on lisäksi selvitetty, että suunniteltujen laitteiden käyttö ei ole luvanvaraista.

Tutkimussuunnitelma

Varsinainen tutkimussuunnitelma on toimitettu liitteenä. Tässä kuvataan suunnitelma lyhyesti keskittyen hakemuksen sisällön kannalta oleellisiin kohtiin, satelliittimerkinnän yksityiskohtiin sekä menetelmään mahdollisesti liittyviin riskeihin.

Merkitseminen tulisi koskemaan vuosina 2024 ja 2025 vuosittain enintään noin 15 poikuetta, mikä on noin neljännes tutkimusniityllä kuoriutuvien poikueiden määrästä. Arvio perustuu merkittyjen ja merkitsemättömien varoittelevien emojen määrään.

Hakijan arvio

mukaan hautovien naaraiden määrä saattaa tutkimusniityllä olla enimmillään noin 200 ja koko alueella (Siikajoki-Oulu) noin 500. Kaikki pesät eivät siis löydy. Lupakaudella 2024–2025 merkitään maksimissaan 100 poikasta. Aikuislintuja on tarkoitus merkitä vuosina 2024–2026 yhteensä enintään 200 kpl. Näistä arviolta 60 on koiraita, 140 naaraita.

Menetelmä

Suokukon poikaset rengastetaan ja niiltä otetaan DNA-näyte kuoriutumisen jälkeen. Rengastus tapahtuu pesillä tai niiden välittömässä läheisyydessä. Riippuen säästä ja kuoriutumisen ajoittumisesta (vaikuttaa pyydystettävyyteen) noin 10–30 tunnin ikäisille poikasille liimataan satelliittilähetin tyypistettyjen untuvien tyvelle (massa n. 0.5–0.6 g, hiusmainen antenni n. 10 cm). Liimaaminen on koeteltu ja hyvä menetelmä.

Suokukon poikanen painaa yhden vuorokauden ikäisenä noin 13–15 g. Lähettimen paino on siis 3–4 % poikasen kiinnittämishetken painosta. Lähettimen signaali luetaan ja tallennetaan automaattisella antenni- ja laiteverkostolla. Poikaset kuitenkin etsitään käsipaikannuksella ja lähettimen kiinnitys uusitaan tippumisen estämiseksi noin 8 päivän välein eli noin kaksi kertaa maastopoikasvaiheessa. Samalla määritetään kuolleiden poikasten mahdollinen kuolinsyy. Lähetin toimii noin 28 päivää ja putoaa lopullisesti pois viimeistään lentopoikasajan alussa.

Aikuisille linnuille käytetään samaa mutta hivenen painavampaa (maksimissaan 3 g) lähetintyyppiä. Niille laite kiinnitetään valjaisiin linnun selkäpuolelle. Tätä kiinnitystapaa käytetään, koska lintuja on tarkoitus seurata pidempään, usean vuoden ajan. Kiinnitysmenetelmä on laajalti käytössä satelliitti-, valo- ja satelliittipaikannintutkimuksissa eri linturyhmissä. Seuranta tapahtuu automaattisella antenniverkostolla.

Koiraat pyydystetään lintuverkoin soitimilta. Samalla pyydystyskerralla saadaan useampi lintu. Koiraat rengastetaan, mitataan ja niiltä otetaan DNA-näyte. Naaraat pyydystetään pesältä tai poikasten päältä aikaisintaan haudontavaiheen viimeisen viikon aikana. Naaraat käsitellään koiraiden tapaan.

Riskit

Lähettimen ja sen kiinnityksen pitäisi olla saatavilla olevan tiedon mukaan riskitön niin poikasille kuin aikuisille. Myös pyydystysmenetelmät on koeteltu. Max Planck -instituutissa on merkitty suokukkokoiraista ko. menetelmällä satelliittilähettimin ja näiden

seurannasta on useamman vuoden kokemus. Ryhmän jäsenistä Jelena Belojevic (MPI) opettelee kiinnitystekniikan, jota ryhmä on aiemminkin käyttänyt. Aikaisemman luvan puitteissa merkityillä aikuisilla linnuilla ei ole havaittu haittavaikutuksia pyynnin tai laitteen seurauksena. Kuten on tarkoitettu, osa laitteista on tippunut muuttomatkan aikana, mutta arviota tippumisajasta ei ole.

Poikasen painon ja laitteen painon välinen suhde saattaa muodostaa yhden riskitekijän. Arvioimme tämän kuitenkin pieneksi, sillä tuoreen paikanninlaitteita koskevan yhteenvetoartikkelin mukaan 3 % suhteellista massaa voidaan pitää konservatiivisena ylärajana, ja valitsemamme laite vastaa varsin hyvin tätä. Vastaavaa, tosin suhteessa raskaampaa, lähetintä on käytetty menestyksellä töyhtöhyypän ja mustapyrstökuirin maastopoikasille. Ensimmäisten päivien jälkeen suhteellinen paino luonnollisesti laskee nopeasti.

Toinen tunnistettu riski liittyy poikasten alenevaan kuntoon ja siitä seuraavaan alenemaan säilyvyydessä. Tällainen ilmiö on havaittu ainakin töyhtöhyypällä, mutta kunnan aleneminen näytti liittyvän enemmänkin seurannasta ja paikannuksesta johtuvaan häiriöön kuin laitteisiin sinänsä. Hakija välttää tämän riskin automatisoidulla seurannalla. Suositellaan, että poikaset paikannetaan "käsin" ja pyydystetään korkeintaan kahdeksan päivän välein. Hakija käyttääkin minimissään tätä 8 päivän väliä tarkastaessaan laitteen kiinnityksen ja poikasen kunnan.

Menetelmää on käytetty vuodesta 2019 lähtien, eikä ole havaittu mitään yllä mainittuja haittavaikutuksia. Vuonna 2023 poikasia ei merkitty ollenkaan resurssipulan vuoksi ja jatkokin on ehdollinen ts. poikasmerkintää ja seurantaa tehdään resurssien salliessa.

Aikuisten lintujen kohdalla on kaksi riskitekijää. Lähettimen paino ja pyydystyksestä ja lähettimen kiinnityksestä seuraava häiriö. Aikuisille käytettävä lähetin on naaraiden painosta noin 3 % mikä poikasten tapaan jää alle riskitason. Suokukkokoiraalla suhde on vieläkin pienempi. Tähän mennessä karttuneen tiedon pohjalta häiriöriskitekijä tai lähettimestä koituva riski ei ole kummallakaan sukupuolella merkittävä tai se puuttuu. Kaikki naaraat ovat jatkaneet poikueen kanssa merkinnän jälkeen ja merkityt koiraat ovat jatkaneet soidinta samoilla soitimilla, mistä ne on pyydetty.

Tutkimusryhmä

Ryhmällä on kokemusta kohdelajin pyydystämisestä, merkinnästä ja DNA:n keruusta sekä myös satelliittimerkinnästä vuodesta 2016 alkaen. Muiden kahlaajalajien pyydystämisestä ja merkinnästä sekä tutkimusympäristöstä ryhmällä on vuosikymmenten kokemus. Ryhmä on hankkinut tietoa teknisistä yksityiskohdista, joiden avulla on muodostettu työskentelyrutiinit vahinkojen ja haittojen minimoimiseksi ja hyötyjen maksimoimiseksi.

Määräykset, joita hakemus koskee

Suokukko on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on äärimmäisen uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen pyydystäminen on kielletty. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklinen kannalta tärkeillä alueilla.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan satelliittilähettimien asentamiseen suokukoille alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.12.2026 asti Pitkännokan alueella Lumijoella.
- 2 Tällä luvalla satelliittilähettimen saa asentaa enintään 200 aikuiselle suokukolle ja 100 suokukon poikaselle.
- 3 Lintuja pyydystäessä ja lähetintä kiinnittäessä on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
- 4 Tutkimus tulee toteuttaa niin, ettei sillä ole merkittävää vaikutusta kohdelajin tai tutkimusalueen muiden lintulajien pesinnälle. Lisäksi toimenpiteet eivät saa vaarantaa lintujen terveyttä tai hyvinvointia. Mikäli toimenpiteiden havaitaan merkittävästi häiritsevän lintujen pesintää tai on vaarana, että linnun kunto kriittisesti heikkenee, on toiminta lopetettava välittömästi ja lähetin mahdollisuuksien mukaan poistaa.
- 5 Poikasten pesille palauttamisen yhteydessä on varmistettava, että emo palaa pesälle.
- 6 Tällä luvalla tehtävät toimenpiteet on koordinoitava muiden alueella tehtävien kahlaajatutkimusten kanssa niin, että käyntejä pesimäalueelle kertyy mahdollisimman vähän ja linnustolle aiheutuva häiriö minimoidaan.
- 7 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 8 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 9 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 10 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 11 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 12 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan tammikuun vuoden loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/2130/2024 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä 1) kiinnitettyjen satelliittilähettimien määrät (aikuisille ja poikasille asennetut lähettimet eriteltyinä), kiinnitysajankohdat sekä pyydystyspaikat, 2) tieto toimenpiteiden keskimääräisestä kestosta yksittäisellä linnulla, 3) arvio toimenpiteiden vaikutuksesta yksilöiden pesintään ja selviävyyteen sekä 4) tieto seurannan onnistumisesta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimustarkoituksessa. Lintudirektiivin 10 artiklan mukaan jäsenmaiden on edistettävä luonnonvaraisten lintujen tutkimusta sekä muuta työtä niiden suojelemiseksi.

Tutkimuksella saadaan monipuolisesti uutta tietoa suokukon elinkierrosta. Tiedon avulla voidaan arvioida pesimäympäristön hoitomenetelmiä ja vaikuttaa suokukon sekä muiden saman elinympäristön lintujen suojeluun. Esimerkiksi poikastappioiden merkitys laidunnetulla alueella on vielä tuntematon.

Luvan mukaisilla toimilla ei vaaranneta suokukon suotuisan suojelutason saavuttamista. Ehtojen mukaisesti toiminta on lopetettava, mikäli linnun kunto kriittisesti heikkenee tai

pesintä häiriintyy merkittävästi, on esimerkiksi vaarassa keskeytyä. Lisäksi tuloksilla voidaan vaikuttaa suokukon elinympäristöjen hoitoon ja sitä kautta lajin suojeluun.

Yhtä tarkkaa seurantietoa ei ole mahdollista saada tutkimus- ja suojelukäyttöön muilla keinoilla kuin satelliittiseurannalla. Hakijalla on pitkä kokemus vastaavista tutkimustoimenpiteistä ja tutkimukseen liittyviä mahdollisia riskejä on arvioitu tyydyttävästi. Poikkeuslupa voidaan mahdollisista riskeistä huolimatta myöntää, sillä aiempina vuosina satelliittilähettimien ei ole havaittu vaikuttavan lintuihin negatiivisesti: koiraat ovat jatkaneet soidinta normaalisti, naaraat palanneet pesilleen ja poikaset hyväksytyt takaisin pesään lähettimen kiinnityksen jälkeen. Poikasilla lähettimen paino voi lievästi ylittää rajana pidetyn 3 % linnun painosta, mutta poikasia seurataan säännöllisesti ja lähetin on väliaikainen. Mikäli esimerkiksi linnun kunto lähettimen johdosta heikkenisi, tulisi lähetin pyrkiä poistamaan.

Tutkimusavustajia tai muita poikkeusluvan käyttäjiä ei ole tarpeen ilmoittaa lupaviranomaiselle. Ehtojen mukaisesti hakija vastaa siitä, että kaikki toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat luvan ehtoja.

Lupa-alue sijoittuu Liminganlahti FI110220 Natura 2000 -alueelle. Hakijan on koordinoitava tutkimustoimenpiteet muiden alueella tehtävien kahlaajatutkimusten kanssa niin, että käyntejä pesimäalueelle kertyy mahdollisimman vähän ja linnustolle aiheutuva häiriö minimoidaan. Näin toimittaessa luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta alueen suojeluperusteena oleviin luontoarvoihin, joten Natura vaikutusten arviointia ei tarvita.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 34 §, 35 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelit 1, 10

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Koiraat on tarkoitus pyytää soitimelta, joten luvan mukaiset toimet on perusteltua aloittaa heti pesimäkauden alussa. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja tutkimuksellisen intressin vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää ja ratkaissut ylitarkastaja Salli Uljas.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi

Lumijoki kirjaamo@lumijoki.fi

SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. (PPLY) pply@pply.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/2130/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
VARELY/2130/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää Liisa 29.04.2024 11:21

Ratkaisija Uljas Salli 29.04.2024 11:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.